

[Ole Bjørn Kraft.]

hverken for regeringen eller partierne, her i salen i dag at tage deres endelige standpunkt til, hvilken af de foreliggende planer for europæisk økonomisk samarbejde Danmark skal slutte sig til. Selv om man skulle have forkærlighed for den ene eller den anden af disse planer, vil det efter vor opfattelse være naturligt i det mindste endnu i nogen tid at afvente forhandlingerne om dannelsen af et frihandelsområde.

Jeg vil gerne indlede det, jeg har at sige i aften, med nogle bemærkninger af mere principiel karakter. Jeg er nemlig af den opfattelse, at Danmark står over for en afgørelse, der i betydning og rækkevidde ganske svarer til den beslutning, som vi traf, da vi tilsluttede os Atlantpagten. Nu som dengang vil vor afgørelse, hvis den bliver positiv — og andet kan den jo efter min opfattelse ikke blive — betyde et brud med den hidtidige historiske udvikling. Jeg ser det som en helt naturlig og logisk konsekvens af vor erkendelse af, at Vesteuropa militært er en helhed, af, at vi har indset, at enten måtte vi sammen forsvare Vesteuropa eller opgive at forsvare os, at der nu har rejst sig en stærk bevægelse i alle europæiske lande for at danne et nøjere økonomisk og erhvervsmæssigt samarbejde. Thi hvad der gælder forsvarsmæssigt, gælder også økonomisk.

Vi er i dag ikke i stand til at udnytte de tekniske muligheder, som tiden byder til at give vore folk en bedre og tryggere daglig tilværelse, til højnelse af vor levestandard og til betryggelse af vor demokratiske samfundsform, hvis de europæiske stater hver for sig isolerer sig i små økonomiske enheder. Hvis Europa ikke skal sakke agterud i forholdet til de store stater øst og vest for os, kan vi ikke fortsætte med at omgærde os med snævre nationale økonomiske forsvarsværker, som f. eks. højere toldmure, subsidier til kunstige erhvervs-grene, beskyttende importreguleringer, forskellige valutaer og alt det, som nøden og nødvendigheden hidtil har tvunget os til. Vi må virkelig finde nye samarbejdsformer i Europa, og vi har jo ærlig talt heller ikke arbejdet for andet lige siden krigens slutning.

Ligesom forsvarsmæssigt må vi også erhvervsmæssigt, økonomisk, se fremtiden i

et europæisk perspektiv; også Danmark må følge den europæiske linje i udviklingen. Der vil ikke være nogen fornøft i den forhandling, som vi fører i denne sal i aften, og der vil ikke være nogen hensigt i de forhandlinger, som den højtærede regering alt længe har deltaget i, hvis det ikke erkendes som grundlaget for vore overvejelser, at vi er en del af Europa, at vi må stå sammen med Europa, og at vi må søge at udbygge samvirket mellem de europæiske stater.

Heraf følger jo ganske uundgåeligt, at vi må acceptere, at hvis vi skal være deltagere i og drage fordel af en udvidelse af det europæiske samarbejde, må vi være rede til at betale en pris derfor. Vi kan ikke forvente, at dette europæiske samarbejde, hvoraf hele Norden ligesom Danmark efter min opfattelse bør blive en del, skal blive organiseret således, som vi helst så det, i alle enkeltheder. Vi må naturligvis indstille os på, at overgangen til denne nye europæiske struktur uundgåeligt vil medføre vanskeligheder; på samme måde som den vil yde os fordele, vil den også kræve ofre af os. Hvis vi erkender nødvendigheden af ikke at isolere os — og det må vi dog vist alle erkende — må vi drage den konsekvens, at vi ikke alene kan handle ud fra vore egne interesser, men også må tage et hensyn og måske undertiden et vidtgående hensyn til fællesskabet; sagt på en anden måde: vi må på én gang tænke og handle dansk og europæisk.

Derimod er det vor politiske opgave under forhandlingerne, medens den nye udvikling overvejes og tilrettelægges, at varetage vore egne økonomiske interesser så effektivt som muligt og i brydningen med de andre landes økonomiske interesser at sikre, at det, der er livsvigtigt, af afgørende betydning for os, ikke glemmes eller skubbes til side. Det gælder naturligvis, som alle er klar over, vor landbrugseksports interesser. Disse for os vitale interesser — ikke blot for det danske landbrug, men for det danske land som sådant — skubbede det britiske forslag, der gjorde skabelsen af et industrielt frihandelsområde til hovedsagen, i begrundelsen til side.

Jeg vil gerne i denne forbindelse sige, at jeg ikke kan deltage i de meget kritiske bemærkninger, som den socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Per Hække-